

IMATGES GENTILES DE PACO CAVERO, DAVID RUIZ,
JOAN ENRIC BARCELÓ I VÍCTOR CORREAS.

>> *Fotograma
d'El oculto.*

Petits grans metratges

La inapel·lable passió pel cinema de Lluís Hereu, David Ruiz, Albert València, Pau Savall, Paco Caverro, Joan Enric Barceló i Víctor Correas

Ja fa temps que el curtmetratge ha deixat de ser considerat un germà pobre o una simple plataforma per convertir-se en un mitjà d'expressió per si mateix. I això és així perquè, malgrat que la tècnica ja permet rodar llargs amb escassos recursos, no són pocs els autors que creuen en el valor de la concisió per explicar històries. Les comarques gironines en són un paradigma.

PEP PRIETO > TEXT

>> *Cartell de
Yo y sus geranios.*

Girona sempre ha estat terra de curtmetratges; d'Antoni Varés a Toni Martí, d'Òscar Pérez a Pere Vilà, passant per la decisió influència de la gent de DDM, amb Maurici Jiménez al capdavant, són diversos els guionistes i directors que han entès que aquest format és tan legítim com qualsevol altre per expressar la pròpia identitat creativa. És evident que el primer curt acostuma a néixer com a prefiguració del llarg, com també ho és que el mitjà no ha parat de guanyar espais de difusió (tant en festivals com a la xarxa) i aglutinar voluntats: al capdavant, la logística del curtmetratge és molt més compatible amb les urgències de la vida diària i, fins i tot, amb la simultaneïtat de projectes professionals. I n'és una bona prova que gran part dels autors actuals de curtmetratges es van formar al llarg de la dècada dels 90 i no han parat de perfeccionar el seu petit gran estil.

Un dels noms indissolubles d'aquest període és Lluís Hereu, un realitzador que hibrida la radiografia social i la comèdia

(negra) costumista i que ha fet de la constància i l'exploració de nous llenguatges la seva targeta de presentació. El seu és un cinema de ressons quotidians, molt irònic i incisiu, en què es dona la volta a un bon grapat de tòpics sobre les relacions humanes. La seva estada a Cuba el va portar a dirigir tres curtmetratges que tenen en *Croquetas de ave* el seu millor i més premiat exemple. Altres treballs seus que donen la mesura del seu talent són *El séptimo mandamiento*, *Somebody to love* i *Fiblada*.

Un altre dels imprescindibles dels últims anys és el figuerenc David Ruiz, un dels directors que més ha sabut reivindicar la validesa del format per oferir una mirada desinhibida als gèneres cinematogràfics. Ruiz aboca als seus curts el seu esperit iconoclasta i transversal, a vegades fusionant l'espagueti *western* i el fantàstic (*El pacto*), sovint llançant-se obertament a aquest últim (*La habitación*, *El oculto*) i, també, apostant per una entranyable posada al dia dels postulats del cinema amb què va créixer, des del cinema de culte dels

No són pocs els autors que creuen en el valor de la concisió per explicar històries. Les comarques gironines en són un paradigma

anys 80 fins a la sèrie B de tota la vida. El seu projecte més recent, *Scalletti: Girona Connection*, dona la justa mesura de les seves possibilitats: servint-se de les possibilitats expressives, escèniques i interpretatives de la ciutat que dona títol al curt, Ruiz està elaborant el que està cridat a ser un fenomen de culte per a les posteriors generacions. També és coautor d'un migmetratge, l'impagable *Festí de sang*, juntament amb Albert València, un altre dels directors que fa uns anys que es busca un lloc en el sector.

València, en complicitat amb noms també fonamentals com el de Pau Savall, està explorant un registre diferent al de Ruiz, més centrat en les històries d'ànima simbòlica, per més que adoptin, com a *Perduts (o la bicicleta verd botella)*, una aparent lleugeresa o, com en el cas de *Germans*, unes textures frontereres amb el *western*. A mig camí entre la faula quotidiana i la radiografia existencial, València se serveix de la imatge com a generadora de mons molt identificables però que sempre alberguen una veritat que va més enllà del plantejament narratiu dels seus treballs.

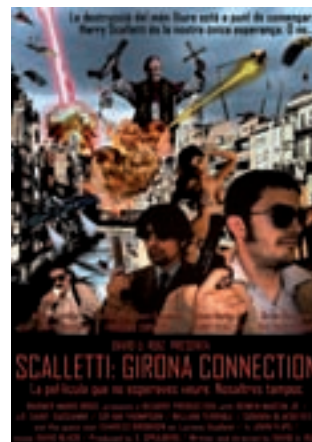
Un altre creador de la mateixa òrbita geogràfica, Paco Caveró, resulta un cas particularment singular, perquè ha sabut traslladar als seus curtmetratges la seva condició de gran il·lustrador multidisciplinari. Capaç, en un paper, d'expressar grans gestos amb molt pocs traços, es podria dir que la seva obra audiovisual s'alimenta de la mateixa idea. *Yo y sus geranios*, *¿Qué demonios ocurre?* i *No lo vas a entender* tracten sobre com la més grisa de les quotidianitats és susceptible de ser envaïda per un element fantàstic, i com aquest genera les situacions més delirants. Tan senzills en el plantejament com hiperbòlics en les resolucions, els curts de Caveró fan de la mordacitat un estil i també una eina infal·lible per retratar el que hi ha d'absurd en les relacions humanes, en els veïnatsges i en les convivències.

Actualment, parlar de curtmetratges a casa nostra també és parlar de Joan Enric Barceló i Víctor Correas, un interessantíssim tàndem que treu molta punta a la negra

ironia implícita en el costumisme, als diàlegs que se'n deriven i, molt especialment, a la importància del gest com a subratllat dramàtic. Malgrat aquesta coincidència formal, els seus treballs són, de moment, molt polièdrics des del punt de vista narratiu, i s'han atrevit amb subversions de situacions tragicòmiques (el molt celebrat *El vuelo de Mario*), visions regalimoses dels rituals de la vida en comunitat (*Manualidades*) i singulars reinencions de la litúrgia fúnebre (*Sota la sorra*). Els seus curtmetratges són, en el millor sentit de l'expressió, una apologia de la imprevisibilitat i, en certa manera, entronquen de forma clara amb l'estil lliure i contagiós que ja practicaven els pioners del format a Girona. De Barceló i Correas veurem aviat el seu darrer treball, *Reykavik*, protagonitzat per Montserrat Carulla, Víctor Petit i Joan Montal.

No és gens estrany que la majoria dels noms esmentats fins ara interactuïn i, en alguns casos, els uns col·laborin activament en els treballs dels altres: al capdavant, a tots els uneix una inapel·lable passió pel cinema. Com tampoc no ho és que la majoria d'ells estiguin profundament vinculats als millors festivals de la demarcació. Per descomptat que n'hi ha molts més, de creadors, que han sabut optimitzar els avenços tècnics per produir curtmetratges; el temps dirà si es mantenen fermes en aquest format o fan el salt a empreses més ambicioses. El que està clar és que, en mans d'uns i altres, la creativitat i la cinefilia estan garantides.

Pep Prieto és periodista i crític de cinema.

**>> De dalt a baix,
No lo vas a entender,
Sota la sorra i fotografia
i cartell d'Scalletti: Girona
Connection.**

Molts dels autors de curtmetratge gironins estan profundament vinculats als millors festivals de les nostres comarques